

REPUBLIČKA
RADIODIFUZNA
AGENCIJA

Zaštita dece i maloletnika - CRTANI FILM -

Služba za nadzor i analizu
Beograd, oktobar 2013.

POSTOJEĆI REGULATORNI OKVIR

❑ uređuje samo linearne audio-vizuelne medijske usluge

❑ zakoni:

- Zakon o radiodifuziji (2002)
- Zakon o oglašavanju (2005)

❑ podzakonski akti:

- Kodeks ponašanja emitera (2007)
- OU o ponašanju emitera u vezi sa „rijaliti programima“ (2011)
- OU o ponašanju emitera u vezi sa emitovanjem programskih sadržaja koji mogu da naškode fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloletnika (2012)

1. ZABRANA EMITOVANJA

- ❑ programi koji **mogu teško da ugroze** fizički, mentalni ili moralni (FMM) razvoj maloletnika – pornografija, programi koji ističu i podržavaju nasilje, narkomaniju ili druge vidove kriminalnog ponašanja
- ❑ **izuzetak** – pornografija je dozvoljena isključivo kao poseban kodirani servis kablovskih, satelitskih i sličnih operatora (tzv. *pay TV*)

2. OGRANIČENJA PRILIKOM EMITOVANJA programa koji mogu da naškode FMM razvoju maloletnika

- ❑ programi čiji sadržaji **nisu prikladni za sve maloletnike, bez obzira na njihov uzrast** (scene seksa, erotski sadržaji, filmovi sa izrazito brutalnim nasiljem, prikazivanje narkomanije i sličnih sadržaja)

- granični period (watershed) od 24:00 do 06:00 časova
- jasno obeleženi brojkom 18 u crvenom krugu i odgovarajućom najavom

- ❑ programi čiji sadržaji **nisu prikladni za maloletnike u određenom uzrastu**

- nema graničnog perioda (watershed)
– kriterijum uobičajenog rasporeda aktivnosti maloletnika
- jasno obeleženi odgovarajućom brojkom u crvenom krugu (npr. 12, 14, 16)
- nema kriterijuma za klasifikaciju, već su radio i TV stanice slobodne da programe klasifikuju prema svojoj oceni

NOVI (PREDSTOJEĆI) REGULATORNI OKVIR

Nacrt zakona o elektronskim medijima (2013) – stavljen na javnu raspravu

1. ZABRANA EMITOVANJA programa koji **moгу teško da ugroze** FMM razvoj maloletnika (pornografija, programski sadržaji koji obuhvataju bezrazložno nasilje ili ističu i podržavaju nasilje, narkomaniju ili druge vidove kriminalnog ponašanja)

❑ **izuzetak** – ako se emituju u okviru zaštićene linearne ili nelinearne audio-vizuelne medijske usluge (usluga sa uslovnim pristupom)

2. OGRANIČENJA PRILIKOM EMITOVANJA programa koji **moгу da naškode** FMM razvoju maloletnika

❑ **linearne i nelinerane audio-vizuelne medijske usluge**

- obaveza označavanja programa u skladu sa njihovom klasifikacijom
- regulatorno telo je dužno da propiše merila za klasifikaciju programa i način označavanja klasifikacije programa

❑ **linearne audio-vizuelne medijske usluge**

- kada nije predviđen granični period (watershed), primenjuje se kriterijum uobičajenog rasporeda aktivnosti maloletnika
- programski sadržaji neprikladni za mlađe od 12 godina ne smeju se emitovati u okviru dečijeg programa
- granični periodi (watersheds):
  - sadržaji neprikladni za mlađe od 16 godina – od 22:00 do 06:00 časova
  - sadržaji neprikladni za mlađe od 18 – od 23:00 do 06:00 časova
  - zabrana njihovog oglašavanja van graničnog perioda

GRAFIČKI PRIKAZ UKUPNOG BROJA IZDATIH DOZVOLA ZA TERESTRIJALNO, KABLOVSKO I SATELITSKO EMITOVANJE PROGRAMA

(PODACI: OKTOBAR, 2013)

• Emiteri • Pokrivenost	TV
EMITERI SA DOZVOLOM ZA TERESTRIJALNO EMITOVANJE PROGRAMA	
Nacionalni	2*+5
Pokrajinski	2*+0
Beograd	2
Regionalni	23
Lokalni	81
Ukupno	111
EMITERI SA DOZVOLOM ZA KABLOVSKO I SATELITSKO EMITOVANJE PROGRAMA	
Ukupno	179
Ukupan broj izdatih TV dozvola za emitovanje programa	290

Monitoring programa emitera

Redovni monitoring

- kontinuirani, neprekidni (00-24 č.) nadzor nad programom emitera sa nacionalnom frekvencijom

Periodični monitoring

- nadzor nad programom emitera sa regionalnom frekvencijom

Povremeni monitoring

- nadzor nad programom emitera sa lokalnom frekvencijom

Po predstavkama i prigovorima

* Javni radiodifuzni servis:

Nacionalni: RTS (Radio-televizija Srbije)

Pokrajinski: RTV (Radio-televizija Vojvodine)

Javni radiodifuzni servis:

- RTS 1

- RTS 2

Terestrijalni emiteri sa izdatom
dozvolom za emitovanje televizijskog
programa za područje cele republike:

- TV Pink
- TV B92
- Hapi TV
- Hapi kids TV
- TV Prva

Emiteri sa dozvolom za kablovsko i satelitsko emitovanje programa:

- TV Ultra
- TV Minimaks
- Pink kids

ANALITIČKI PRIKAZ SA ILUSTRATIVNIM PRIMERIMA

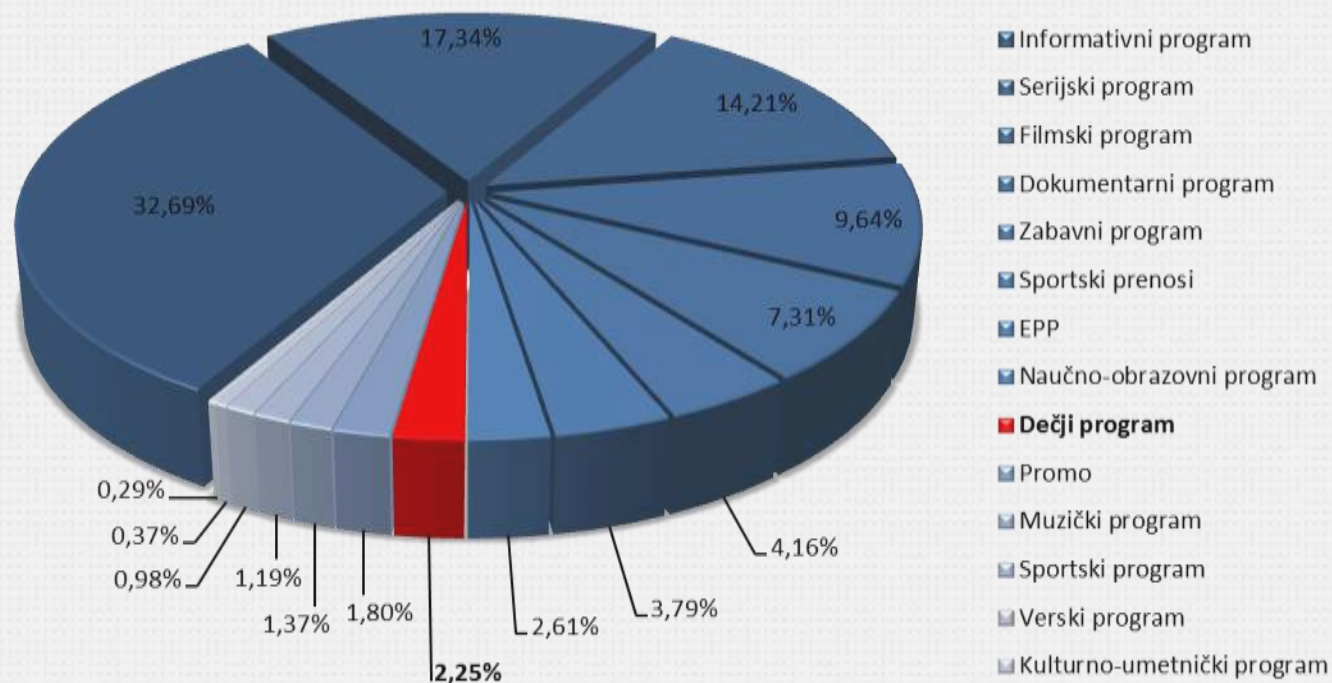
ZASTUPLJENOST DEČJEG PROGRAMA U UKUPNO EMITOVANOM PROGRAMU

Primer:

RTS 1 - UDEO DEČJEG PROGRAMA U UKUPNOM EMISIONOM VREMENU

Statistika programa za period 01.01.2013 - 30.04.2013.

% UČEŠĆA DEČJEG PROGRAMA U UKUPNOM EMISIONOM VREMENU EMITOVANOG PROGRAMA

PREDSTAVKE I PRIGOVORI GRAĐANA

RRA istražuje TV Ultra zbog uvreda u crtanim filmovima: Čašćavaju se sa kretenu, budalo, idiote...

Wiederholungsfragen / 15. 09. 2015 / 22:59h / Frage: RAS / Antworten: 204

Rođaku, kretenu, shote* reći su kojima se jedan od junaka popularnog japanskog crtanog filma Naruto obraća svom protivniku. Ovakr crtani film emituje se u većernjim satima pre 20 sati, na televizijski Ultra, a u Republičkoj radio-difuznoj agenciji (RRA) kažu da će pogledati snimak i da će, ako utvrde da je prekršen Zakon, postupiti u skladu sa protisima.

Source: *Source: Data & company forecasts*

Odgovorna na telefoniji Ultra nije bila mogla dobiti jer se na jednom broj telefona koji postoji na mihovnovi trazičnom sajt u niko na javlja.

- Kada budete pogledali animiranih ovih crtanog filma, utvrdit ćete da li je smisao predstis tako od pravila reguliranih našim Ustavima i reagovati u skladu sa tim - objavljuje se u RRA (kažu da ako uvede nian izdavača van kontakata stignuće je do be TV Ultra aneiti posledice

Republička Radiodifuzna Agencija

From: <noreply@ma.nbgcreator.com>
To: <predstavka@ma.org.rs>
Sent: 9. jun 2013 22:00
Subject: Prigovor - fizičko lice
PREDMET PREDSTAVKE

Unesite naziv emitera na koga se predstavka odnosi:
TV ULTRA

Naznačite datum i vreme emitovanja programa na čiju sadržinu se predstavka odnosi:
08.06.2013 12:38

Opišite programski sadržaj u okviru koga ste uočili nepravilnost i navedite iz kojih razloga mislite da je prikazivanjem navedenog sadržaja povređen ili ugrožen Vaš (lični) ili opšti (javni interes):

Reč je o crtanom filmu o vampirima, koji se emitovao negde između 12:00 i 13:00, u kome ima strašno puno nasilja i dijaloga koji podstiče na nasilje. Primera radi: "ubij sestru"... "neću da idem u školu, živću od krade, za to je potrebno samo malo hrabrosti"!!!

Ovakav vokabular nije za emitovanje čak ni za nas roditelje, a kamoli za decu od 5.6.7 godina!!

Šta više reći...ako se dopuštaju crtani filmovi ovakvog sadržaja ili recimo pesma koja ide pre crtanog "Džoni test"...tako živi on,uvek tera po svom"...lepe nam poruke šalje deci!!!

Pa, mogla bih ovako još dugo da pišem...samo ne znam da li će ovo doći do nekoga ko bi mogao da kaže "e,sada je dosta!"...a mogao bi kada bi samo malo poslušao sadržaj crtanih filmova na "TV ULTRA"

U nadi da ćete bar pročitati ovaj prigovor i zabeležiti da se jedna zabrinuta mama žalila na sadržaj crtanih filmova za decu, sa gore pomenute televizije...

unapred zahvalna
mama Tanja

Република Србија
Републичка радиолифудна агенција

ПРИМЉЕНО: 10.05.2015

Дат. изд.	Број	Прилог	Вредност

07-1156/15

Page 1 of 2

Htela da leti kao da je vila

[illegible][illegible]

... și în ziua de azi, una poartă
... și în ziua de azi, una poartă

From: **Stasichuk, Pavlovlana.Alexandra**
Date: **12/12/2019 11:30:43**
To: **Maria**
Subject: **Re: Maria Jivan - angajare noi dintr-un serviciu de servicii**

----- Original Message -----
From: **Maria Miodut**
To: **Stasichuk, Pavlovlana.Alexandra**
Sent: **Monday, 12/12/2019 11:30:43 AM**
Subject: **Re: Maria Jivan - angajare noi dintr-un serviciu de servicii**

Tuturii glăduie la telefon
Sunt în țară

...yang telah selesai dan akan segera selesai. Untuk itu, kami akan segera melakukan koordinasi dengan instansi terkait, khususnya Dinas Kesehatan, Dinas Pendidikan, dan Dinas Sosial, agar proses vaksinasi dapat berjalan lancar dan aman. Kami juga akan melakukan sosialisasi kepada masyarakat tentang pentingnya vaksinasi, agar masyarakat bersedia dan mau divaksinasi. Kami akan terus memantau perkembangan vaksinasi di seluruh wilayah, agar dapat segera melaporkan kepada masyarakat. Kami akan terus berupaya untuk meningkatkan cakupan vaksinasi, agar masyarakat dapat terlindungi dari ancaman COVID-19. Kami akan terus berkoordinasi dengan instansi terkait, agar proses vaksinasi dapat berjalan lancar dan aman. Kami juga akan melakukan sosialisasi kepada masyarakat tentang pentingnya vaksinasi, agar masyarakat bersedia dan mau divaksinasi. Kami akan terus memantau perkembangan vaksinasi di seluruh wilayah, agar dapat segera melaporkan kepada masyarakat. Kami akan terus berupaya untuk meningkatkan cakupan vaksinasi, agar masyarakat dapat terlindungi dari ancaman COVID-19.

RESEARCH DESIGN

[illegible]

... in to sodeluje aktivno za delo vseh in svoj interes prikaže.

100 90 80 70 60 50 40 30 20 10 0

PRIKAZ KVANTITATIVNE I KVALITATIVNE ANALIZE DEČJEG PROGRAMA SA ASPEKTA ZAŠTITE DECE I MALOLETNIKA – Crtani film kao dominantni segment dečjeg programa

Red. broj	Naziv crtanog filma	Originalni naziv	Emiter	Datum	Vreme emitovanja		Trajanje	Zemlja porekla	Godina proizvodnje	Oznaka za uzrast	Srpski jezik	
					početak	kraj					Titl	Sinhronizacija
1.	Monsuno	MonSuno	Hepi kids TV	23.04.2013.	10:23:37	10:44:23	0:20:46	SAD, Japan	2011	/	ne	da
2.	Pokemoni	ポケモン Pokémon*	Hepi kids TV	23.04.2013.	10:44:24	11:06:56	0:22:32	Japan	1995	/	ne	da

* Poketto Monsutā (ili "Pocket Monsters" na engleskom, i "Džepna čudovišta" na srpskom jeziku)

❑ Kategorije i kriterijumi za analizu sadržaja u crtanim filmovima:

Nasilje, agresivnost	Zastrašujući sadržaj
Cilj nasilja	Štetan sadržaj
Vrsta nasilja	Seksualni sadržaj
Vizuelna prezentacija nasilja	Diskriminacija
Audio prezentacija nasilja	Neprikladan i uvredljiv govor
Učestalost nasilja	
Zastupljenosti nasilja (%)	
Kvalitet produkcije	

Crtani film: **Monsuno**

ILUSTRATIVNI PRIMERI POJEDINIH SEKVENCI I KADROVA U CRTANOM FILMU

Crtani film: **Monsuno**

ILUSTRATIVNI PRIMERI POJEDINIH SEKVENCI I KADROVA U CRTANOM FILMU

Napomena:

Likovi u crtanom filmu, bez obzira na to da li su na strani dobra ili zla, istim načinom, samo različitim sredstvima, koriste ili pozivaju na:

- **BORBU**
- **NASILJE**
- **OSVETU**
- **UNIŠTENJE**

10:31:01 č.

- „Dokrajči ih!!! Dokrajči ih sve!!!“
- „Sa zadovoljstvom, gospodine!“

ZLO

DOBRO

10:32:04 č.

- „Moram da zaštitim ono što pripada meni! Moja osveta! Uništenje svih Monsuna!!! Hajde da iskoristimo solarnu energiju ove planete u našu korist!“

Crtani film: **Monsuno**

Crtani film: Škola za vampire

- Kulturološko-socijalne i razlike u tradiciji sa zemljama izvorne produkcije
- Licencni serijali komercijalno isplativiji
- Utvrđivanje ciljeva i metodologije analize – kompleksnost
- Veliki broj TV emitera koji emituju tu vrstu programa – obim programa
- Tehnička prilagođavanja softvera za nadzor (problem prethodne prakse)
- Nije ujednačen pristup u uporednoj analizi inostranih iskustava

- ☐ Tokom rada na analizi pokazalo se da je značajan deo te vrste programskog sadržaja sporan u odnosu na zaštitu dece od neprikladnog sadržaja
- ☐ Konačne rezultate analize razmotriće Savet RRA i u zavisnosti od utvrđenog stanja preduzeti neophodne regulatorne mere
- ☐ Finalni rezultati analize mogu predstavljati dobar osnov stručnjacima iz raznih društvenih oblasti za definisanje stepena štetnog uticaja evidentiranog problematičnog TV sadržaja na fizički, mentalni i moralni razvoj dece